

Tänään

Puhelin: 010 665 3910
Sähköposti: al.tanaan@aamulehti.fi

Nimipäivät

Ilona
Ortodoksit: Jaakko, Antero, Hannele, Hanni
Huomenna: Aleksis, Aleksis Aleksis Kiven päivä
Suomalaisen kirjallisuuden päivä
Ortodoksit: Oula, Eila

Sitaatit

Sana: Hän hallitsee voimallaan iäti, hän pitää silmällä kansoja. Älköön kukaan nousko kapinaan häntä vastaan. PS. 66:7.
Miete: Luota Jumalaan, mutta pane kamelisi liekaan.
PERSIALAINEN SANANLASKU

Kerro syntymäpäivästä ajoissa

Julkaisemme haastatteluja pyöreitä vuosia täyttävistä sankareista. Kerro meille, kenestä haluaisit lukea.
Osoite: Merkkipäivät/Aamulehti, PL 327, 33101 Tampere
Puhelin: 010 665 3141 tai 010 665 3108
E-mail: al.henkilouutiset@aamulehti.fi

Ihmiset

Jennifer Aniston opiskeles seuraavassa filmissään hippikommuunin elämäntapoja.

Aniston hyppää elokuvassa hipin rooliin

HUUMORIA. Hollywoodin näyttelijöiden kärkikaartiin lukeutuva Jennifer Aniston kokeilee nykyään hippikommuunin jäsenen roolissa. Universal-yhtiön tuottama elokuva saa nimen *Wanderlust*.
Komedian näyttelijöihin lukeutuvat myös Alan Alda ja viimeksi mukaan pestattu Ray Liotta.
Elokuvan ohjaa Ken Marino. Hankkeen tuottajiin lukeutuu huumorifilmien kultasormi Judd Apatow. STT, REUTERS/LOS ANGELES

Lily Allen sai korvauksia haastattelusta

HUIJAUSTA. Brittilaula-

ja Lily Allen on voittanut ranskalaista lehteä vastaan nostamansa oikeusjutun. Jalkapallon aikakauslehti *So Footin* kustantaja pyysi solistilta anteeksi ja ilmoitti maksavansa laulajalle korvauksia ja oikeudenkäyntikulut.

Kiista koski lehden julkaisemaa Allenin haastattelua, jossa tämän väitettiin antaneen loukkaavia arvioita David ja Victoria Beckhamista sekä Ashley ja Cheryl Colesta.

Torstain oikeudenkäynnissä *So Footin* asianajaja joutui myöntämään, että Allen ei ollut antanut lehdelle ylipäänsä minkäänlaista haastattelua. STT, REUTERS/LONTOO

Michael Jackson päätyi Taiwanissa linnunpelätiksi

IHAILUA. Taiwanilainen riisitala yrittää suojella satoaan merkittävillä linnunpelättimillä.

Hahmot on puettu pop-tähti Michael Jacksonin näköisiksi.

Kahdesta pelätistä toinen kantaa Jacksonin maineikkainta asua.

Kokonaisuuteen kuuluvat musta puku, yksi valkoinen hansikas sekä musta fedoralierrihattu.

Toinen linnunpelätti puolestaan on puettu Jacksonin *Thriller*-videolta tuttuihin punaisiin takkiin ja housuihin.

Idean keksi riisitalan omistajan 30-vuotias poika Lee Ping-hsing. Jackson-pelättien rakentaja korostaa, että hän on edesmenneen tähden ihailija. STT, REUTERS/TAIPEI

50 vuotta sitten: Aamulehti 9.10.1960

Uusi suunta: Automaatio lisää miestyövoimaa tekstiilitehtaissa

Toisin kuin vanhoissa suurissa teollisuusmaissa, on tekstiiliteollisuus Suomessa alusta lähtien käyttänyt runsaasti, ajoittain jopa ylivoimaisesti naistyövoimaa. Tämän seurauksena on esimerkiksi Tampere, joka on maamme kutomateollisuuden keskus, saanut lisäpöytäkirjan naisten kaupungin maineen.

Suomaisen tekstiiliteollisuuden piirissä on parhaallaan tapahtumassa syvälinen muutos uuteen suuntaan: miestyövoima lisääntyy sen piirissä.

Ennätysmäärä oppilaita Tampereen uimakouluissa

Uimakoulu toiminta laajeni viime kesänä melkoisesti. Kouluja oli toiminnassa kaikkiaan 30, joista jokainen kesti vähintään kaksi viikkoa. Kaupungin urheilulautakunnan lisäksi uimakouluja järjestivät kansakoulujen kesäsiirtolat, Mannerheim-liiton Messukylän osasto, paikalliset uimaseurat sekä Uimahallitalo keväällä.

Oppilaita oli yhteensä ennätysmäärä eli 2620.

Pirkkalan viitosvasikat ovat herättäneet huomiota

Tapaus todettu ainoa-laatuiseksi

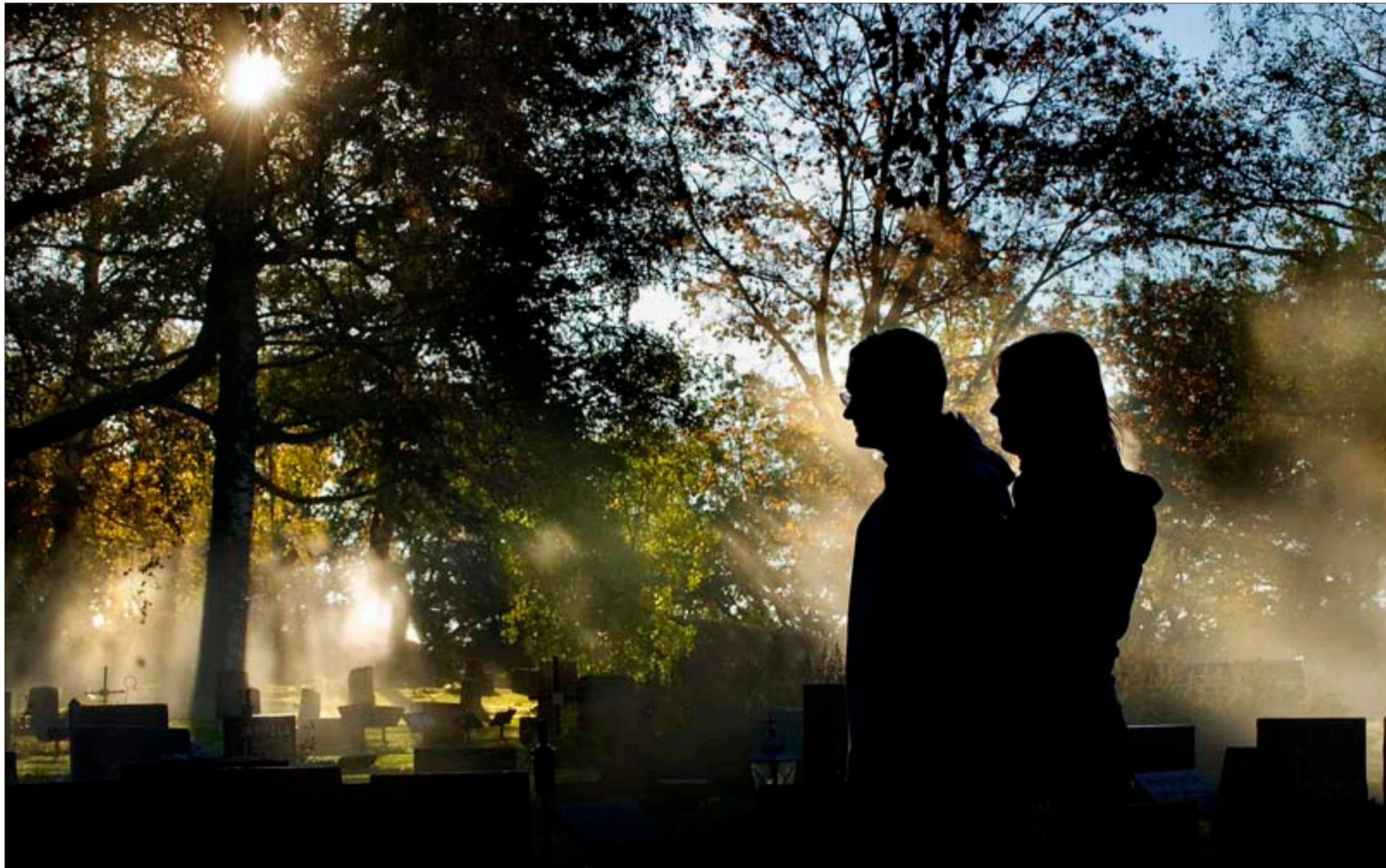
Pirkkalaisen emäntä Siiri Koppasen annansilmä on kasvanut peräti 97 cm:n pituiseksi. Kukatkin ovat tavallista suuremmat ja eikä kukassa ole yhtään sivuversoa.

kisivät päivänvalon, mutta jos eläimistä on kysymys, nimenoman lehmästä, saattavat vitokset löytyä 20 000 000 poikimisen yhteydessä. Tässä on kyseessä elävät vasikkavitoset.

Heinäkuun 7. päivään mennessä ei tätä kuitenkaan tiedetty koko maailmassa tapahtuneen kunnos pommi pamahti Suomessa, lähemmin sanottuna Pirkkalassa Eino Naskalin tilalla.

Ilmoitus Aamulehdessä 9.10.1960

Juha Katajamäki ja Evita Kankainen nauttivat Kalevankankaan syysmuun kuulaudesta yhdessä puiden kanssa.

Täyttä elämää hautausmaalla

Puukartta: Kalevankankaalla voi jatkossa suunnistaa myös puiden mukaan

MATTI KUUSELA
RAINE LEHTORANTA, KUVAT
Aamulehti

Lentokone on kaunis, melkein lempeä.

Sen siipien on kasvanut hentoa vihreää, runkoon ryömii haurasta keltaista ja pyrstössä hehkuu aavistus ruskeaa.

Laskeudumme polvillemme lentokoneen ääreen ja erotamme ruskoröyhelöä, haavankeltajäkälää ja sormipaisukarvetta, kuten ainakin.

Ilmeellistä. Lentokoneen ohjaaja, lentomestari Kauko Kulervo Tiukkaneen on kuollut ja haudattu syksyllä 1940, mutta elämä jatkuu hänen omaperäiseen hautakiveensä veistetyssä lentokoneessa.

Sitäkö ikuisuus onkin? Ihmisen hiljaisuutta, kiven ja jäkälän jäykkää mutta sitkeää aineenvaihtoa?

Ja auringonvalo, joka siivlöityy keltaisten vaahteranlehtien lävitse hautakiviin valaisten vuorollaan kaikki käytävän oikealla puolella ikuisuuttaan viettävät ihmisnimet.

Illalla on sitten toisen puolen vuoro.

Koivun kuolema

Luontoretki Kalevankankaan 130 vuotta täyttävälle hautausmaalle on hämmäntävä kokemus; kangashan on täynnä elämää, muutosta, odotusta.

Ja tietysti myös kuolemaa. – On alkamassa tuon koivun viimeinen talvi, huokaa työnjohtaja Juha Katajamäki.

– Emme me huviksemme isoja puita kaada, mutta joskus on pakko edessä, hän sanoo.

Karusta mäntykankaasta vaivihkaa vehreäksi lehdoiksi muuttuneella Kalevankankaalla kasvaa melkein täsmälleen 1500 puuta.

– Pyrimme pitämään luvun samana eli istutamme uuden aina kun kaadamme vanhan.

Se on hyvä luku: Kalevankankaalle haudataan vuoden aikana noin 1100 ihmistä.

Jokaiselle riittää oma puu, ei tarvitse edes tapella – ellei sitten halua poppelin katveeseen. Siellä riittää ruuhkaa.

Minkä puun juurella sinä ha-

Luonnossa 6/10

Aamulehden ja Pirkkanmaan luonnonsuojelupiirin yhteinen juttusarja esittelee kymmenessä osassa luonnon monimuotoisuutta. Kerran kuussa tutustutaan asiantuntijan johdolla ajankohtaiseen ilmiöön. Kuudentena vuorossa on kaupunkiluonto. Asiantuntija on kaupungin puutarhuri Juha Katajamäki. Sarjan aiemmat osat on julkaistu 1.4. 1.5. 2.7. 31.7. ja 12.9.

luaisit viettää iäisyysesi? Minä melkein valitsisin koivun; keväällä voisi elätellä pientä toivetta mahlarypystä.

Hyvä kuusi

Vuonna 1913 kuollut opettajatar Tyne Alina Kivimaa on saanut kumppanikseen serbiankuusen. Se kertoilee verkkaiseen tapaan tarinoita lapsuudesta Drinajoen penkereellä.

– Se on hyvä puu, pysyy kapeana eikä vie tilaa, kehuu Katajamäki kelpo kuusta.

Tynee Alinalla on muutamakin seura; harmaakiventiera täplittää rytmikkäästi hänen hautakiveään.

Kivissä sykkii eniten elämää, mutta puut ovat sittenkin Kalevankankaan sankarieläjiä – alueella kasvaa peräti 32 puulajia.

– Vain muutama puu puuttuu, kertoo hortonomi Evita Kankainen.

Hän tietää mistä puhuu: Kankainen teki lopputyönsä Kalevankankaan puista.

Ja mikä parasta – Kankainen piirsi puista myös tarkan ja kertovan kartan.

Puiden paikat

Jatkossa Kalevankankaalla voi suunnistaa paitsi suurnaisten ja miesten, myös puiden sijainnin perusteella.

– Täällä käy paljon koululaisia. Ajattelimme että he voivat oppia paitsi kulttuurista ja historiasta, myös luonnosta, sanoo

Lentokone kasvaa kauniisti jäkälää lentomestarin hautakivessä.

Oravat ovat Kalevankankaan vakioasukkaita, vaahteranlehdet täyttävät parhaillaan käytäviä urakalla.

Kaupunkiluonto

Joutomaat ja muut

Kaupungeissa luonnonvaraiselle lajistolle on esiintymispaikkoja puistoissa, "joutomailla", katukivien raoissa ja muualla ihmistoiminnan katveissa.

Eläimet levittäytyvät kaupunkiin yleensä helpon ravinnon toivossa. Ihmisen ruoantähteitä nauttivat vaikkapa varikset ja lokit.

Suurikokoisille nisäkkäille kaupungeissa ei yleensä ole tilaa ja ravintoa, mutta esimerkiksi kettuja, kärppiä ja hiiriä esiintyy.

Kaupungeissa maaperä on yleensä rehevää, mikä johtuu typpipäästöistä ja lemmikkien jätöksistä.

Kasvilajisto saattaa olla hyvin monipuolinen: liikenteen, linnunsiementen ja kaatopaikoilta tuotavan mullan mukana leviiä pientareille kasveja, joita ei Suomessa muuten tavata.

Fakta

Puut hautausmaalla

Kuningas Kustaa III määräsi vuonna 1804, että hautausmaan ympärille piti istuttaa puita.

Haudoista uskottiin levivän tauteja, ja lehtipuiden uskottiin puhdistavan maaperää ja ilmaa.

Ripille pääsevät nuoret istuttivat lehtipuita koristamaan hautausmaita.

Kalevankankaalla kasvaa yli 1500 puuta.

Kotimaisia lehtipuita Kalevankankaalla on 15 lajia.

Katajamäki tuoreesta puukartasta ilmeisen ylpeänä.

Kalevankankaan hautausmaa on epäilemättä Pirkkanmaan paras opiskeluympäristö. Sen 17 hehtaariin levittyvältä alueelta löyää vastaukset kaikkiin kysymyksiin.

Paitsi yhteen.

– Onko olemassa kasvi, joka viihtyy erityisen hyvin ihmisruumiiden läheisyydessä?

Katajamäki ei vastaa, hymyilee vain.

Mikä sieni?

Luonto jaksaa yllättää, jopa kaupunkiluonto.

Vaikka Kalevankangasta kuinka hoidetaan ankan kuivin ihmisopein, työntyy mullasta omin päin ja lupaa kysymättä täysin outoja tuttavuuksia.

– Löysimme kummallisen pallukan, joka tuoksui sieneltä. Tutkimme kirjoja ja löysimme vain yhden, joka vastasi tunto-merkkejä, kertoo Katajamäki.

– Haisumantumukula ei kuitenkaan ole tavattu koskaan Pirkkanmaalla, ei se voinut mitenkään sekään olla.

Haisumantumukula!

Sienituntija Lasse Kosonen kiiruhti lakki heiluen paikalle tutkimaan outoa tulokasta.

– Älä luulekaan, että paljastamme sitä. Haisumantumukula on erittäin uhanalainen laji, sanoo Katajamäki.

Millä haudalla?

– Älä luulekaan, että paljastamme sitä. Haisumantumukula on erittäin uhanalainen laji, sanoo Katajamäki.

Kärppä ja huuhkaja

Haisumantumukulan lisäksi hautausmaa on hyvä elinpaikka myös monille eläimille.

– Kärppä on hauska veikko, aina myyrä suussa, kertoo Katajamäki ystävästään.

– Ketun näin viimeksi talvella, mihin lie joutunut, mies huulehtii.

Linnuille Kalevankangas on paratiisi. Löytyy kaikkia mahdollisia puita, matoja, koloja, mäntyjä, marjoja, terhoja, tilaa – ja näköala Nokialle asti.

Juice Leskisen haudan viereisessä kuusessa viihtyy huuhkaja, pätkinähäkkit nauttivat sebramäntyjen kävyistä, varikset pitävät järjestystä käytävillä ja onpa Kalevankankaalla nähty taigauunilintukin.

Kävi varmaan muuttomatkaltaan bongaamassa harvinaisen, kiveen hakatun nimen. Ettei vain olisi ollut Väinö Linna.